

Řízené vypalování v NP Podyjí

Robert Stejskal, Správa Národního parku Podyjí

foto: R. Stejskal, Z. Mačát, M. Dobrovolný, J. Pergl, T. Dvořák, P. Soukupová, I. Křížáková

Řízené vypalování x požáry?

- Slunce, voda, vítr, **oheň** – přirozené elementy formující přírodní prostředí
- **Oheň** využíván tisíce let v různých částech světa
- **Požár** ([wild fire](#)) x **řízené vypalování** ([control](#) / [prescribed burn](#))

Proč oheň?

- **Obnova a údržba biotopů:** startovací impuls, občasná disturbance
- **Podpora rostlin a živočichů:** běžné, ale i pyrofilní nebo antrakofilní druhy
- **Doplněk** k běžným nástrojům (sečení, pastva...)
- **Prevence zarůstání**
- **Snížení objemu paliva** (prevence vzniku požárů)
- **Snížení intenzity požáru** (menší dopad, snazší hašení)

Efekty ohně

- Odstranění rostlinné nekromasy – stařiny
- Snížení obsahu živin: spálení, odplavení, rozložení
- Oslabení expanzivních druhů, posílení konkurenčně slabších druhů
- Podpora klíčení nebo vegetativního zmlazování

Ke studiu: Sádlo J. (1994): Život na spáleništi: antrakofyta a pyrofyty. Vesmír 73, 10.

Jak oheň působí?

Sečení:

- Okamžité odstranění biomasy
- Homogenizace biotopu
- Nejlepší prevence zarůstání

Pastva:

- Postupné odstranění biomasy
- Kumulační účinek
- Pestrý biotop

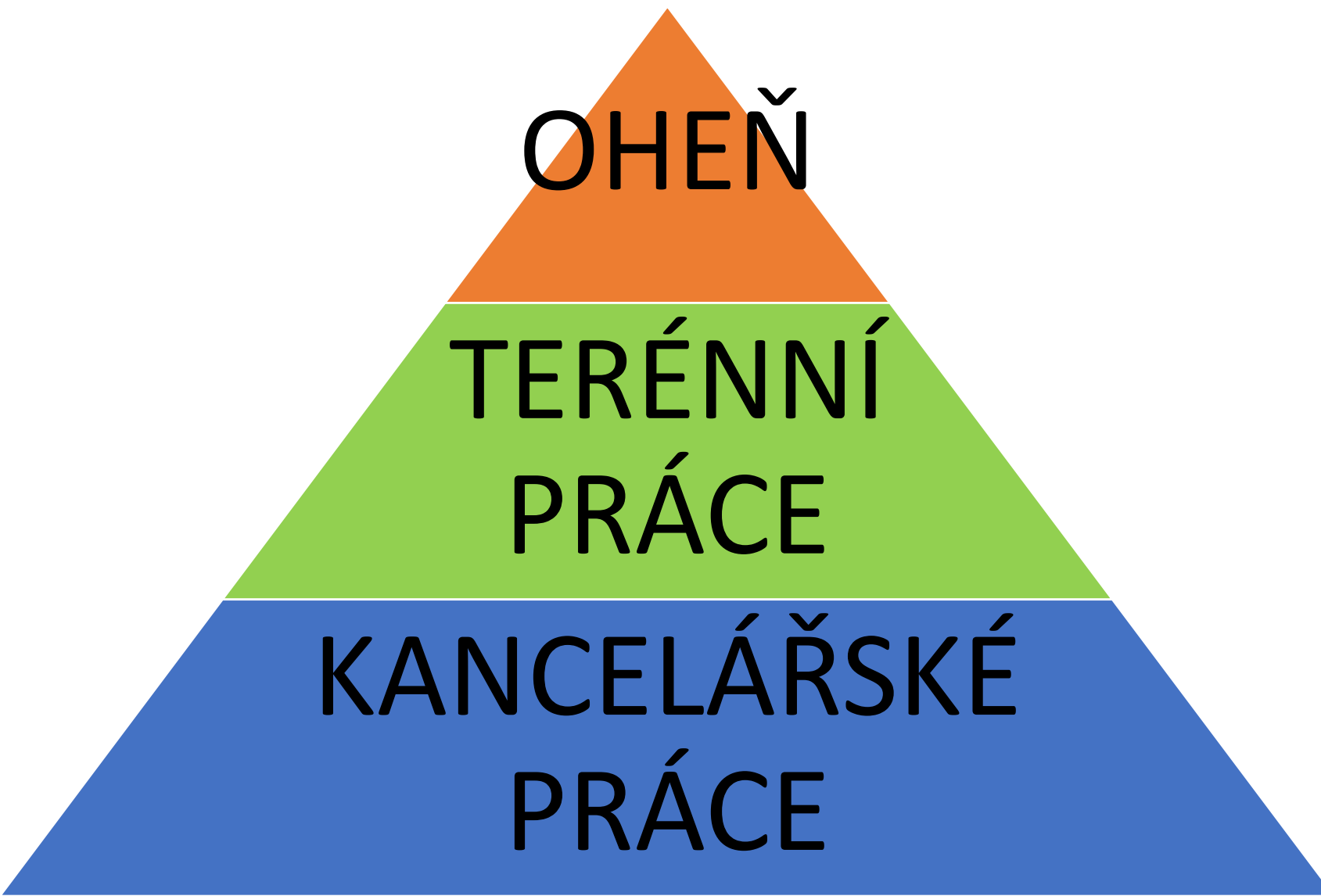
Vypalování:

- Okamžité odstranění biomasy
- Mozaikové působení
- Zpestření biotopu

Pastva + oheň

Zavedení řízeného vypalování v NP Podyjí

- Školení týmu (rozdělení úloh, BOZP)
- Metodická porada
- Kontrola stavu lokalit
- Kontrola vybavení
- Pokusné zapálení
- Vlastní vypalování

- Výběr lokalit
- Zmapování charakteru lokalit
- Průběžná kontrola stavu
- Prognóza počasí
- Výběr dne vypalování
- Příprava ochranných pásů

- Požární dokumentace
- Školení BOZP
- Metodická příprava
- Plány vypalování
- Komunikace s hasiči

Lokality řízeného vypalování 2025

© ČÚZK

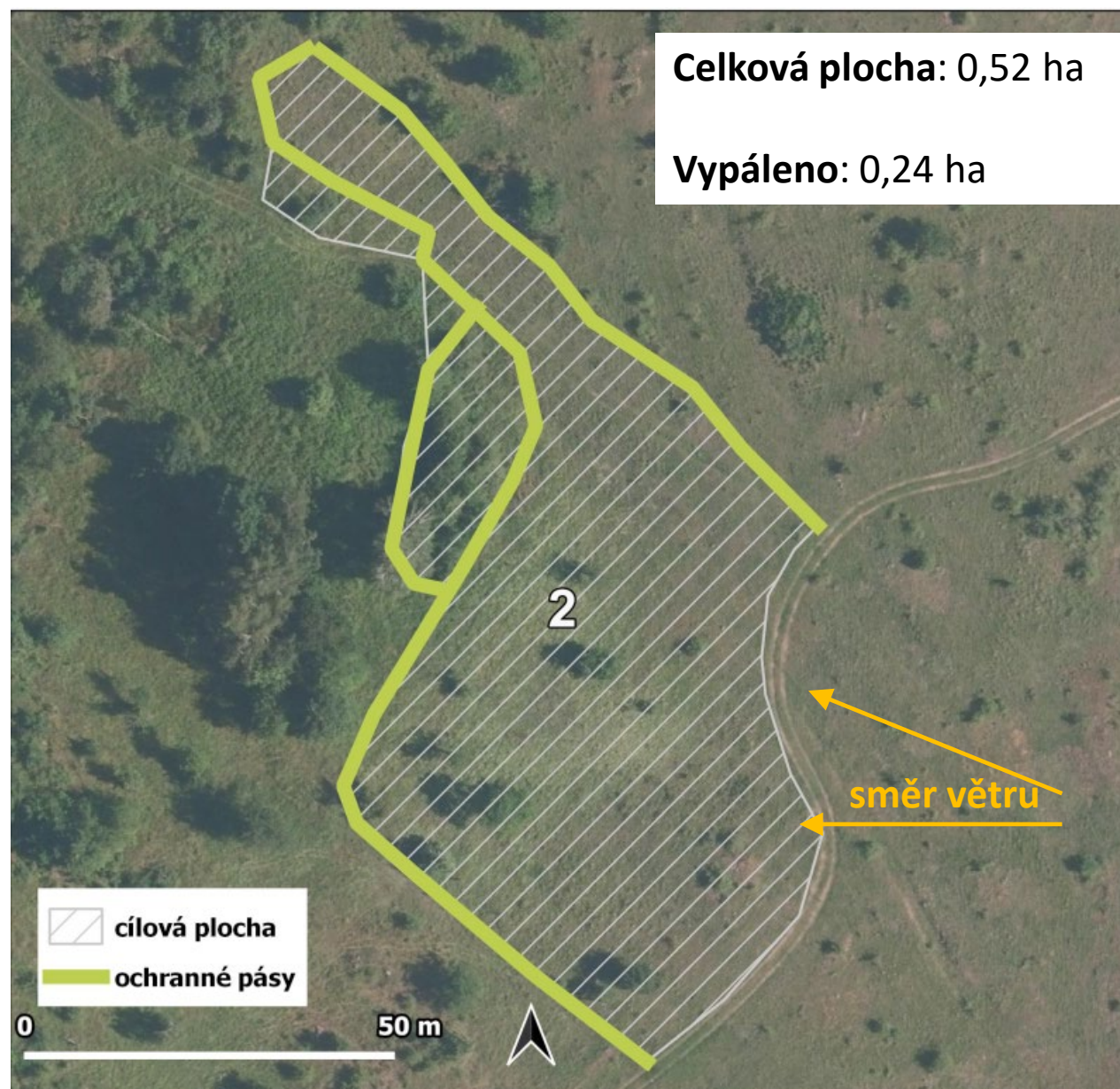
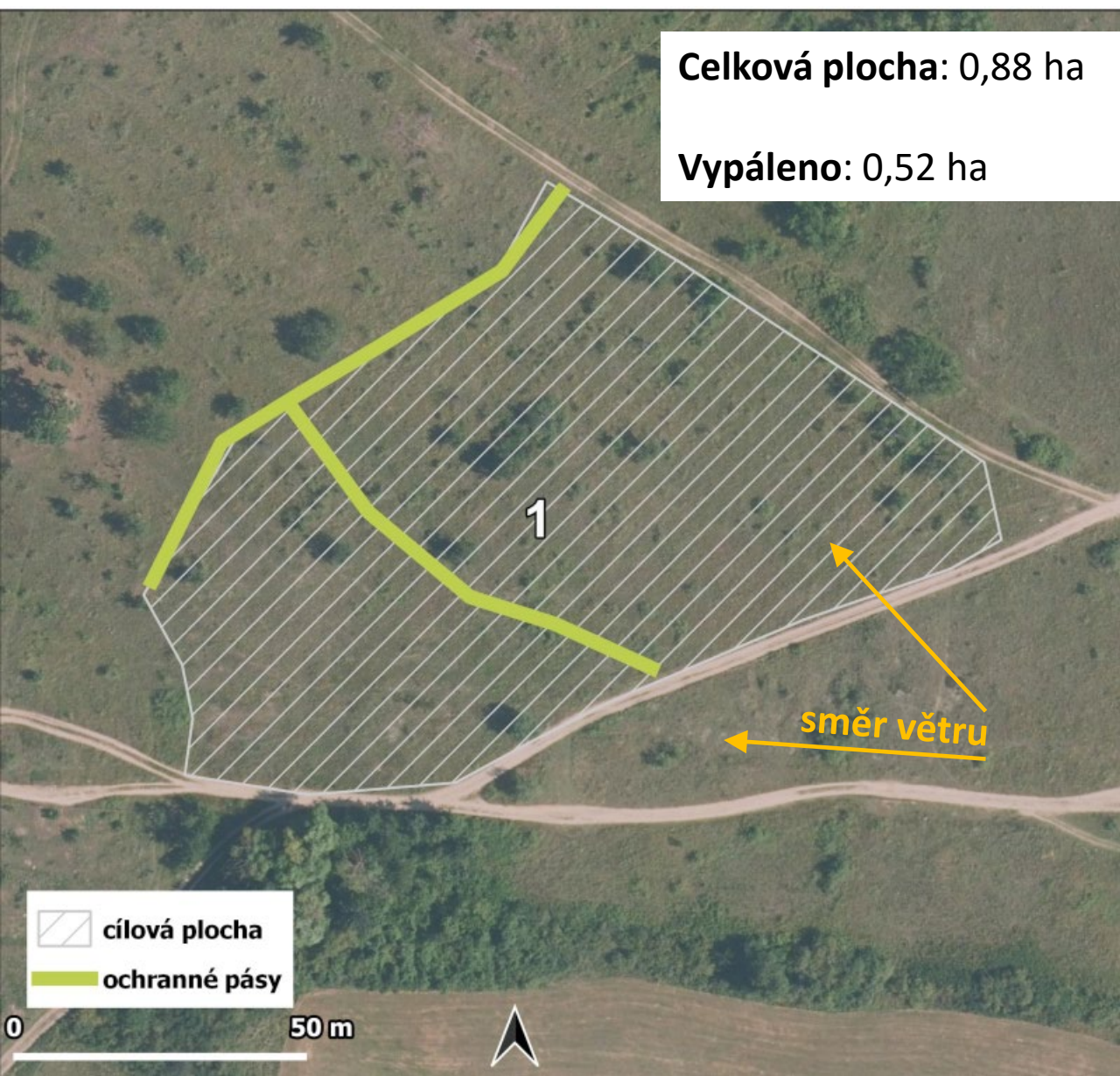
2

1

Havraníky

Lokality – detailní zákres

Tvorba ochranných pásů

Postup vypalování

Porada s hasiči a úvodní školení před začátkem vypalování

Postup vypalování (lokalita 1)

Postup vypalování (lokalita 2)

směr větru

Iniciální
zapálení

Ochranný
pás

Srovnání typů ohně

proti větru

po větru

Oheň proti větru

Oheň proti větru

Oheň po větru

1 Zapálení

**SHRNUTÍ:
Hlavní fáze
vypalování**

Výsledek vypalování

Plocha 1: Mozaikové vypálení
(méně paliva, nižší teplota, vyšší vlhkost)

Plocha 2: Téměř plošné vypálení
(více paliva, vyšší teplota, nižší vlhkost)

Nora
cvrčka

Divizně brunátné vypalování velmi svědčí

Východní okraj: 8. 3. 2025

Východní okraj: po 2 měsících

Střední část: 8. 3. 2025

Střední část po 3 týdnech

MIMO VOZIDLA
OPRAVNĚNÁ K VJEZDU
DLE ZÁK. Č. 114/92 SB.

O 2 měsíce později (květen 2025)

Výhled do budoucna

- Zjednodužit „papírování“
- Doplnit vybavení (hrabě, tlumnice, vysílačky, dron, čtyřkolka...)
- Zvyšování odbornosti (školení, výjezdy...)

Děkuji za pozornost

